ANUL III.—No. 564 10 BANI EXEMPLARUL. MERCURI, 11 APRILIE, 1879.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTUL:
In Capitala: 1 an 24 lei, 6 luni 12 lei, 3 luni 6 lei.
In Districte: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Strainetate: 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei
Director: D. Aug. Laurian.

Pentru Abonamente, Anunciuri şi Reclame, a se adresa:
In România: La Administraţie, strada Lipscani, No. 11, **Typographia Stefan Mihalescu.** — **In Francia:** la *Société Havas Laffit & Cnie*, 8, place de la Bourse, *Paris.* — **In Austria:** Abonamente, Anunciuri si Reclame la d. B. G. Poppovits, furnisorul Curtei Române, Stadt, Fleischmarkt, 15, *Viena.* — Pentru anunciuri, venind din Germania, nu se primesc de cât prin mijlocirea espeditiunei de anunciuri: *Adolf Steiner*, in **Hamburg.**

ANUNCIURILE:
Linia mica pe pagina IV-a 35 bani
Reclame pe pag. III, 1 leu; pe pag. II, 2 lei; pe pag. I, 3 l.
Epistole nefrancate se refusa. — Articolii nepublicaţi nu se inapoiaza. — Pentru rubrica:
Insertiuni si Reclame, Redacţiunea nu e responsabila.

STIRI TELEGRAFICE

de prin ziarele străine.

Sumariu. — Situaţiunea in Africa. — Băcanii din Petersburg şi zelul lor Numele atentatoruluĭ — Anglia in Afganistan — Carantina francesă — Noul sistem de guvernare in Rusia Consideraţiunĭ asupra lui.

Londra 18 Aprile. — «Ofice Reuter» anunţă din Capstadt cu data de 1 Aprile aceste:

La 28 Marte a plecat o coloană de 6000 oamenĭ inpreună cu artileria spre a despresura Ekowe. La 27 Martie Pearson a semnalat, că 35,000 zulĭ aŭ aşteptat coloana in drum. La 30 Martie el a semnalat, că zăresce vĕrful coloaneĭ. Tot la 30 l. c. colonelul Wood a atăcat castelul Umbeline şi a făcut o pradă mare de vite.

Douĕ miĭ de Zulĭ insă sosirĕ şi răpirĕ vitele prădate, apoĭ a doua zi atăcarĕ şi lagărul luĭ Wood, dară dupe o luptă de patru ciasurĭ aŭ fost respinşĭ. Aŭ căzut 7 oficerĭ englezĭ şi 70 de soldaţĭ.

Petersburg, 18 Aprile. — «Agence Russe» anunţă: Impĕratul se află excelent. Erĭ s'a preumblat ca de obiceiŭ prin grădina sa de vară. Se cer din toate părţile (!!?) a se lua pentru viitor mĕsurĭ energice.

Băcaniĭ din Petersburg aŭ decis, să ridice pe locul unde s'a intămplat atentatul o capelă. Adevĕratul nume al atentatoruluĭ este *Solowiow Allesandru.*

Contele Şuvalof şi-a amănat cu căte-va zile plecarea sa la Londra.

Lahore, 17 Aprile. — «Ziarul civil şi militar» anunţă, că s'a dat ordin pentru plecare diviziuniĭ prime de sub comanda generaluluĭ Mande. A treia brigadă rĕmăne in Djelalabad. Generalul Bright comandează diviziunea a doua, Browne comandează corpul de armată.

Petersburg, 18 Aprile. — In privinţa atentatoruluĭ Solowiow se aude maĭ departe, că el e fiul unuĭ servitor de la grajdurile mareĭ princese Caterina. El a cercetat liceul şi căţĭ-va anĭ şi universitatea din Petersburg, dară nu 'şĭ-a terminat studiele. Dupĕ aceasta a devenit profesor pe la diferite şcoale din guvernamăntele invecinate; veni maĭ tărziŭ in urmărire judecătorească din causa propagandeĭ sociale, de la care insă se sustrase prin fugă şi numaĭ reapăru, de cât cu atentatul d'acum asupra Ţaruluĭ.

Paris, 18 Aprile. — S'a ridicat carantina din porturile francese pentru proveninţele din porturile turceştĭ, şi s'a măntinut numaĭ pentru proveniențele din marea de Azow şi marea neagră. avĕnd mărfurile a se supune uneĭ observărĭ de 24 ore.

Petersburg, 18 Aprile.—In ucasul, publicat azĭ, cu data de erĭ se citesc acestea:

«Ultimele evenimente ne indică, că esistă o bandă de criminalĭ detestabilĭ, carĭ de şi nu sunt numeroşĭ, totuşĭ voesc să sape statul».

După aceasta ucasul trece asupra atentatuluĭ comis contra Ţaruluĭ şi numeroaselor atentate comise contra funcţionarilor superiorĭ. Crimele aceste aŭ făcut necesare unele mĕsurĭ escepţionale, pentru a putea pedepsi pe făptuitoriĭ intr'un mod esemplar. Numaĭ ast-fel funcţionarĭ vor avea mijloacele trebuitoare, pentru putinţa d'a susţine ordinea.

Decĭ se supun guvernorilor generalĭ provisorĭ, in puterea acestuĭ ucas, toate administraţiunile locale civile, şi anume in aceea mĕsură, in care, pe timp de resboiŭ, sunt supuse comandanteluĭ suprem al armateĭ. Aceasta mĕsură se va observa, unde se va proclama starea de asediŭ. Dispositiunea de faţă se intinde şi asupra tutulor institutelor scolare.

Guvernul general are dreptul să tradeze *orice persoană civilă* din guvernamĕntul sĕŭ *tribunaluluĭ marţial.*

Afară de acestea guvernorilor generalĭ li se maĭ acordă şi aceste drepturĭ:

a) Să indepărteze din localităţile respective, pe cale administrativă orĭ-ce persoană, in casul, cănd presenţa luĭ *s'ar crede* de stricăcioasă.

b) Să aresteze, după părerea lor personală, fără de *nicĭ o deosebire* orĭ-ce persoană, indată indată ce aceasta li se pare necesar.

c) Dacă li se vor părea jurnalele şi revistele de periculoase, aceste le vor putea suprima cu tutul.

d) Pot guvernorii să ia infine, orĭ-ce mĕsură, ce li se vor părea necesară pentru susţinerea ordiniĭ.

(Dacă guvernul rus s'ar fi mărginit a regresa numaĭ cu atĕta, cu cât a progresat în acerdarea de unele drepturĭ, atuncĭ ar fi făcut un fapt esplicabil, dar nu şi scusabil. Căndînsă el trece limita atăt de mult, dupe cât ne arată depeşa de sus, nu maĭ vedem nicĭ o reacţiune justă. Lumina de care se bucura şi pănă acum poporul rusesc, era ca aceea a uneĭ torţe, ce da maĭ mult fum înecător, de cât lumina deşteptătoare. Acuma s'a stins şi aceas'ă lumină! Nicĭ nu era de lipsa! Oare nu lumina ea maĭ mult un cimitir vast? Pe guvernul rus cu tóte acestea însă'l supăra pănă şi aceea lumină, şi a stins'o, *dar n'a scăpat*, de ce voeşte să scape *căcĭ şi întunericul are monştriĭ seĭ* şi — încă şi maĭ ingrozitorĭ. Ne pare rĕŭ numaĭ de noĭ, că avem vecinĭ pe nişte troglodiţĭ, căcĭ Rusia a devenit acum o adevĕrată peşteră întunecată şi infectă. — Pentru maĭ multe, a se vedea articolul »Reacţiunea (?) din Rusia« la *din afară* din numĕrul present Red.

Londra, 18 Aprilie. — Ştirea sosită din Constantinopole, că Ruşiĭ ar maĭ remănea provisorice şi dupĕ espirarea termenuluĭ de evacuaţiune a Rumelieĭ de răsărit, se desminte din isvor categoric, ca una ce e cu totul falsă.

Serviciul telegrafic al «Romănieĭ Libere»

de la 21 Aprile. — 4 ore seara.

Roma, 21 Aprile. — Delegaţiĭ Epiruluĭ aŭ remis d-luĭ Tornielli, secretar general al ministeruluĭ afacerilor streine, un *memorandum*, care constată, că Epirul, făcĕnd parte din Grecia, locuitoriĭ sĕĭ doresc să fie liberaţĭ de sub dominaţiunea turcă şi cer anexiunea lor.

Paris, 21 Aprile. — In alegerile ce s'aŭ făcut ierĭ, s'aŭ numit deputaţĭ 5 republicanĭ un radical şi 2 conservatorĭ.

Alegerea d-luĭ Blanqui, care a fost condamnat la detenţiune perpetuă in urma insurecţiuneĭ din 31 Octobre 1870, e considerată de aproape toate ziarele ca illegală. E probabil, că guvernul o va anula

(Havas)

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Bucuresci, 10 Aprile.

Adevĕrul maĭ nainte de toate!

Cu acest principiŭ, care trebue să fie creḑul orĭ-căruĭ om onest, am intrat in arena politică; in atmosfera acestuĭ principiŭ voim să trăim. Se poate căte odată, să ne inşelăm in apreţiările noastre asupra faptelor, dară chiar cănd avem nenorocirea să ne amăgim, amăgirea noastră este de bună credinţă: spunem cititorilor nostri cugetul nostru şi nu alt-ceva străin de cugetul nostru, saŭ ceea-ce scim că nu este aşa.

Un aseminea principiŭ am dori, pentru onoarea ziaristiceĭ române, să călăuzească pe orĭ-care compatriot, care ţine un condeiŭ in mănă.

Fiind-că avem convingerea, că stimaţiĭ confraţĭ de la «Românul», cu toată dibăcia dobĕndită printr'o indelungată esperienţă, sunt credincioşiĭ acestuĭ principiŭ; fiind-că conservăm incă plăcuta suvenire a acelor bune relaţiunĭ, de pe cănd toate nuanţele partiduluĭ liberal naţional eraŭ unite in cuget şi in simţirĭ,—ne vom permite a continua desbaterea cu d-nia-lor asupra meritelor fostuluĭ parlament, şi, spre a ne lămuri şi maĭ bine, vom mărgini astăzĭ obiectul, la trecerea armateĭ române peste Dunăre.

Confraţiĭ noştri sunt entusiastĭ dupe fostele adunărĭ şi n'aŭ de cât laude spre a li aduce. Noĭ nu suntem entusiaştĭ, şi n'am dori ţĕrĭĭ să o maĭ vedem representată de o mare parte din disolvatele individualităţĭ. Pentru onoarea ţĕrĭĭ, am voi ca [illegible]

legiuitoare să intre bărbaţĭ de valoare, capabilĭ de a inţelege trebuinţele mărite ale Romănieĭ independente, şi destul de cu minte şi activĭ spre a le satisface. Mulţumirea noastră ar fi şi maĭ mare, cănd aceştĭ legislatorĭ valoroşĭ ar constitui partidul liberal, căcĭ liberalĭ suntem şi noĭ, atăt prin sentimente, cât şi prin convingerĭ. Am fi insă foarte măhniţĭ, cănd din noul tipar electoral am vedea eşind o ediţiune tot aşa de neingrigită, ca a fosteĭ adunărĭ legiuitoare.

Dară să ne intoarcem la faptul resboiuluĭ, spre a lumina opiniunea publică, dacă, in acest insemnat eveniment al anuluĭ 1877, corpurile legiuitoare avut-aŭ rolul hotăritor pe care li-l daŭ on. confraţĭ de la «Românul».

In revistn noastră de la 29 Marte, conchideam, judecănd fostele adunărĭ, in modul următor:

In scurt, noĭ nu putem nicĭ lăuda, nicĭ dojeni pe mandatariĭ disolvaţĭ, pentru *extraordinarele* fapte săvărşite, in timpul legislatureĭ lor, şi aceasta credem, că ar trebui să fie judecata tutulor oamenilor ce ţin a privi lucrurile cu nepărtinire. *Nicĭ un merit n'aŭ foştiĭ deputaţi şi senatorĭ, in faptul resboiuluĭ* şi al independenţiĭ; după cum nicĭ dojană nu li se cade pentru pierderea Basarabieĭ şi revizuirea art. 7. *Resboiul privesce pe guvern* şi armata, care purtatu-s'a admirabil; independenţa privesce pe naţiunea intreagă; Basarabia şi cestiunea israelită privesce pe Europa nedreaptă. Camerile n'aŭ făcut de cât *să inregistreze nişte fapte indeplinite*, incepĕnd de la convenţia din Aprile şi sfărşind prin revizuirea art. 7 din constituţiune.

Aceasta fiind intreaga noastră conclusiune, in privinţa meritelor fostuluĭ parlament, să estragem dintr'insa partea relativă la resboiŭ. *Resboiul privesce pe guvern, iar camerile n'aŭ făcut de cât să inregistreze acest fapt.*» — eacă părerea noastră, intemeiată pe cele ce s'aŭ intămplat.

Şi pentru ca opiniunea publică, judecătóre suverană între noĭ şi stimaţiĭ noştri confraţĭ, să nu creadă că această conclusiune este produsul fantastic al unuia din redactoriĭ «Romănieĭ libere», vom reproduce, măntinĕnd in intregul lor, cuvintele ce ne autorisaŭ a formula acea conclusiune.

Cine nu scie, că trecerea noastră peste Dunăre a fost o necesitate strategică, iar nu o consecinţă regulată a votuluĭ dat de cameră? Ministerul singur, am putea zice *d. Brătianu singur, a voit înaintarea noastră în Bulgaria şi a ordonat armateĭ să meargă la Plevna.*— Dacă în sevîrşirea acestuĭ fapt este vr'un merit, apoĭ tot meritul este al d-luĭ Brătianu, care a cutezat, în acele împrejurărĭ, maĭ mult de cât toţĭ colegiĭ şi amiciĭ d-sale, ear nu al camerilor, carĭ n'aŭ fost de cât nişte cancelariĭ de înregistrare a intrăreĭ noastre în resboiŭ.

Faptul acesta, important din punctul de vedere istoric, se vede că n'a atras atenţiunea confraţilor de la «Românul», de oare-ce, la o conclusiune foarte regulat estrasă dintr'un fapt positiv, ni se respunde printr'o intorsătură de teorie constituţională, că «guvernul nu este de cât espresiunea şi delegaţiunea camerii» şi că prin urmare, tot ce guvernul face camerile fac.

Am respuns la teorie, in numĕrul trecut. Să nu ne perdem insă in teoriĭ, carĭ sunt in desacord cu faptele, ci maĭ bine să ne lămurim asupra realităţiĭ.

Noĭ am afirmat, că «d. Brătianu, singur «din minister, a voit inaintarea noastră in «Bulgaria şi a ordonat armateĭ să meargă «la Plevna.» Din acest fapt am estras conclusiunea noastră asupra resboiuluĭ.

Este saŭ nu adevĕrat acest fapt?

La aceasta ar fi trebuit să ne respundă on. noştri confraţĭ. Dacă lucrul a fost aşa, nimic maĭ logică de cât conclusiunea noastră. Dacă n'a fost aşa, premisa judecăţiĭ noastre in privinţa resboiuluĭ este greşită, conclusiunea insă remăne tot logică.

Noĭ, pănă ce «Românul» ne va onora cu un rĕspuns asupra faptuluĭ, care acum interesează istoria, vom comunica cititorilor noştri unul din temeiurile afirmaţiuniĭ noastre, că, in privinţa resboiuluĭ «meritul este al d-luĭ Brătianu, nu al Camerilor.»

Acest temeiŭ ĕl estragem dintr'o broşură, tipărită in anul trecut la Craiova, sub titula: *O pagină din istoria resboiuluĭ poporuluĭ român, din anul 1877, de un martor ocular.* Confraţiĭ noştri, — carĭ sciŭ, tot aşa de bine ca şi noĭ, cine este acel martor ocular; carĭ aŭ citit broşura şi n'aŭ contestat unul din insemnatele afirmărĭ cuprinse intr'ănsa, — sunt rugaţĭ să maĭ citiască astăzĭ următorul extract:

Da, *corpurile legiuitoare nu voiaŭ se treacă Dunărea*; ţara nu voia să treacă Dunărea Domnitorul nu voia să treacă Dunărea; ministriĭ asemenea; *Ion Brătianu insă, singur era contra acesteĭ opiniĭ generale*, şi, in satul Şimnicul, lăngă Craiova *depuse dimisia sa in măna Capuluĭ ţĕreĭ*, stăruind in idea, ca Dunărea să fie trecută de armata noastră.—Crisă ministerială fuse in timp de 10 ore. — Dar Măria Sa Carol I, inspirat de binele patrieĭ, adoptă in fine părerea cutezătoruluĭ preşedinte al consiliuluĭ, şi lumea stie astăzĭ cum acest ilustru soldat esecută in Bulgaria colosala găndire a primuluĭ seŭ Ministru.

Faptul petrecut in satul Şimnicul afirmăm că este *esactitatea esacităţilor.*

Aşa dar, *ţara şi represintanţiĭ seĭ*, ce dase un vot foarte evasiv, consistănd in aceea că, Romănia să se apere daca va fi atacată, *fuse* impreună cu Domnitorul *tărîtă in luptă* de voinţa, de prestigiul şi de autoritatea eminentuluĭ cetăţean aflat in capul afacerilor publice.

Daca nu isbutea, toată respunderea, cu drept cuvĕnt, trebuia să fie a d-luĭ Ioan Brătianu; dar pentru că a isbutit, *intregul merit, cu drept, i se cuvine tot d-luĭ I. Brătianu.*

In faţa acesteĭ mărturisirĭ, unde maĭ este meritul camerilor? Oare resboiul nu privesce numaĭ pe guvern? oare faptul nu este in contra teorieĭ confraţilor noştri?

Cănd am afirmat un lucru, am ştiut ce afirmăm, şi ne pare rĕŭ că, fără cuvĕnt, s'aŭ ridicat in contra noastră nişte amicĭ in principiĭ.

Noĭ am fost pentru resboiŭ şi am aprobat pe d. Brătianu pentru tăria şi cutezanţa sa in acele imprejurărĭ, cănd colegiĭ sĕĭ steteaŭ indecişĭ. Am creḑut, că este in interesul ţĕrĭĭ de a intra in acţiune, şi n'am cerut de cât multă băgare de seamă, pentru ca armata să aibă cele trebuincioase, pentru ca politica resboiuluĭ să fie inţeleptesce condusă.

Astă-zĭ suntem datorĭ a recunoasce meritul intrărĭĭ in acţiune d-luĭ Brătianu, recunoascem meritul isbăndeĭ militare vitejilor noştri ostaşĭ. Cât despre camere să ne ierte admiratoriĭ lor, că noĭ nu putem zice: «Facă-se ca, in tóte imprejurările grele, ţara «să aibă tot asemenĭ corpurĭ legiuitoare.»

CRONICA ZILEI

D-na Maria Flechtenmaher, cunoscuta noastră artistă dramatică, ne trămite o scrisoare, prin care anunţă, că, in dimineaţa zilĭ de 22 Aprile, va un concert *literar-artistic* cu bine-voitorul

www.dacoromanica.ro

concurs al mai multor persoane. Profitul acestui concert este destinat pentru ajutorarea inundaţilor din comunele Poiana, Piscu şi Ghidiciu, plasa Cămpuluĭ judeţul Ilfov. Acĕştĭ nefericiţĭ locuitorĭ se găsesc astăzĭ in cea maĭ completă miserie, in urma uneĭ inundaţiunĭ ne maĭ pomenite, şi care din ce in ce merge crescĕnd. Peste 400 de familiĭ sunt cu desăvĕrşire lipsite de adăpost şi de mijloacele de existenţă. Numaĭ aceste căte-va rănduri, asupra ingrozitoareĭ calamităţĭ ce bântue o parte a judeţuluĭ Dolj, sunt de ajuns, credem, ca să atingă inima orĭ-căruĭ român şi să 'l facă a veni in ajutorul fraţilor sĕĭ.

Simţimintele umanitare, de carĭ sunt insufleţiţĭ românii, de multe orĭ aŭ fost puse la probă, chiar faţă cu streinii. Cu ocasiunea ultimeĭ nenorocirĭ a Szeghedinenilor, sume insemnate de banĭ s'aŭ trămis din ţară, pentru alinarea suferinţelor lor. Nu putem crede dar, că a ceiaşĭ inimă, care e atăt de caldă pentru străinĭ, să stea nepăsĕtoare căud e vorba de miseria unor fraţĭ aĭ noştrii, şi sperăm, că orĭ-cine se va grăbi să incuragieze iniţiativa laudabilă a d-neĭ M. Flechtenmaher.

Concertul, a căruĭ programă va fi anunţată in curănd, va avea loc in sala Ateneuluĭ.

Fracţiunea liberă şi independentă a intrat în luptă pe faţă în contra d-luĭ Brătianu. D. A. Holban la Iaşĭ, a pronunţat un discurs fulgerător în contra politiceĭ guvernuluĭ.

Aflăm, că în comitetul electoral-guvernamental din capitală, uniĭ membri ar fi emis părerea de a se face apel la toate nunnţele liberale pentru a lupta împreună în alegerĭ. —Cam tărziŭ, dar tot ar fi bine.

Ni se spune, că ordonanţa primaruluĭ în contra dulapurilor s'ar fi retras în urma stăruinţelor d-luĭ Fleva. — Fost-a patriotul advocat, şi la dulapurĭ, tot atăt de desinteresat ca în cestiunea profesorilor ?

S'a sancţionat legea pentru deschiderea unuĭ credit suplimentar de leĭ 150 de miĭ, la cap. 10, art. 1 al bugetuluĭ datorieĭ publice, pe anul 1878.

Sub-revizorul şcolar de Tulcea, printr'o telegramă adresată d-luĭ ministru al instrucţiuneĭ publice, anunţă, că şcoalele rurale de băeţĭ din comunele Somova şi Calica s'aŭ deschis, cu solemnitate, la 20 Marte; că băeţiĭ sunt suficienţĭ şi «spiritele dispuse in favoarea şcoleĭ.»

Şcoala primară de băeţĭ din Cernavoda s'a deschis, in 25 Marte, cu toată solemnitatea obicinuită, după cum spune primarul de Cernavoda printr'o telegramă adresată d-luĭ ministru al instrucţieĭ publice.

S'a sancţionat legea, prin care se acordă dreptul oficerilor răniţĭ in rĕsboiŭ şi familielor oficerilor morţĭ, care sunt regulaţĭ la pensie, pe basa legeĭ din 29 Decembre 1877, de a primi şi adausul de una a cincea din solda ce primia pe timpul rĕsboiuluĭ, căud a fost mort saŭ rănit.

De sigur, că ne aflăm in epoca concertelor ! Ast-fel aflăm că, sămbătă la 14 curent, se va da un alt concert musical, in beneficiul d-luĭ Ioan Vasilescu şi cu concursul maĭ multor artiştĭ. D. Vasilescu este unul dintre puţiniĭ tinerĭ românĭ, carĭ s'aŭ distins in musică vocală şi carĭ fac onoare scoaleĭ de canto din Bucurescĭ. Vocea luĭ de bariton, sonoră şi simpatică in ac laşĭ timp, a atras in nenumĕrate rŏnduri admiraţiunea cunoscĕtorilor.

Programa concertuluĭ de sămbătă promite mult. Măine vom publica-o.

DIN AFARA

Reacţiunea (?) in Rusia.

Nouele mĕsurĭ discreţionare şi tiranice, luate de către cabinetul ţaruluĭ in contra aşa numiteĭ «propagande revoluţionare» rusescĭ, in realitate insă in contra curentuluĭ de deşteptare şi emancipare ce se observă actualmente, cu o invederare din ce in ce maĭ mare, in Rusia, — a făcut pe «Pester Lloyd» să emită următoarele interesante aprecierĭ :

Introducerea unuĭ regim reacţionar in Rusia ar părea multora tocmaĭ aşa de cu neputinţă, precum bună oară introducerea uneĭ ere de libertate in republica Americeĭ de nord. Cea ce există deja, nu maĭ trebue doară produs. Dacă reacţiunea insemnează reintoarcerea la absolutism—, acesta nu a incetat nicĭ o dată să domnească in Rusia. Dacă ea insemnează confiscarea libertăţeĭ poporuluĭ;— această libertate nu a esistat nicĭ o dată in Rusia. Dacă inţelegem sub ea ţinerea societăţeĭ sub tutorat—, societatea rusă a tras şi până acum jugul acestuia. Dacă ea insemnează aservirea spiritelor—, spiritul public nu a scuturat până acum de loc in Rusia lanţurile sale. Şi totuşĭ se vede, că şi in Rusia este cu putinţă o reacţiune. In acest imperiŭ nu este nimic atăt de rĕŭ, in căt să nu poată fi şi maĭ rĕŭ ; in Rusia şi peste superlativul rĕuluĭ maĭ este un grad. O telegramă a ziaruluĭ nostru de azĭ dimineaţă, a căruĭ cuprins este confirmat cu deplinătate prin ucasul ce este schiţat intre telegramele numĕruluĭ actual (de seara), ne arată ceea ce trebue să inţelegem in Rusia sub cuvĕntul reacţiune. Prin el se semnalează mĕsurĭ, carĭ, chiar şi numaĭ pe jumĕtate esecutate, vor transforma imperiul cel de opt-zecĭ de milioane intr'o inchisoare colosală. Sabia şi biciul, ridicate până la potenţa nebunieĭ,—acesta este cuprinsul reacţiuneĭ rusescĭ. Ceea ce numim in sensul zilnic «civil», «cetăţenesc», aceasta dispare cu totul, spre a face loc soldatuluĭ şi cnuteĭ. Generalul şi organele sale militare, poliţia cu spioniĭ şi cursoriĭ eĭ, legea marţială şi jurisdicţiunea poliţieneascĕ, ele se urcă la o stăpănire şi administraţiune esclusivă. Sămburele orĭ căreĭ neatărnărĭ politicea poporuluĭ se nimicesce, mişcarea spirituală se subordonează regulamentuluĭ militar. Reacţiunea pĕtrunde institutele de crescere şi nu numaĭ că stabilesce un areometru, spre a fixa gradul până la care se poate inălţa «luminarea», ea regulează chiar şi numĕrul aceĭora, cărora le este ertat a se adăpa din isvorul ştiinţeĭ. Şi cum că libertatea relativă de presă, care esistă până astăzĭ cu permisiunea autorităţilor, va fi desfiinţată şi substituită din noŭ prin censura preventivă, este un ce atăt de natural in căt nu trebue să maĭ spunem.

După această judecare a reacţiuneĭ, ziarul in cestiune trece la eventualele eĭ consecuenţe şi scrie :

Aceasta este reacţiunea rusă, dar nicĭ in Rusia nu va maĭ putea ţinea. Aceasta nu maĭ este inăsprirea regimuluĭ autocratic, aceasta este turbarea unuĭ sistem poliţienesc şi acesta nu va maĭ fi capabil de guvernare multă vreme nicĭ in Rusia. Mĕsurĭ de acestea nu pot de căt agrava procesul, pe care ar trebui să'l vindece, şi de a impedeca să se intindă asupra organismuluĭ Rusieĭ intregĭ.

Şi in contra cuĭ vor influenţa oare in realitate mĕsurile luate ? Acele straturĭ ale poporuluĭ rus, carĭ maĭ vegetează incă şi astăzĭ neluminate, şi cele lalte, carĭ cu toată creşterea lor inaintată, se simt bine in noroiul situaţiuneĭ rusescĭ, suut credincioase şi leale şi tocmaĭ ast fel de reacţionare, ca şi orĭ care general, care e insărcinat cu «măntuirea» Rusieĭ; aceia insă, impotriva cărora va avea să se indrepteze noul regim, nu aŭ fost nicĭ până acum cruţaţĭ de sabie şi cnută—, presupunĕnd că s'a putut pune măna pe eĭ. Firesce că nu i-aŭ putut prinde. O mişcare revoluţionară făţişă saŭ cel puţin o mişcare anti guvernamentală nu esistă in Rusia de loc ;—nemulţumirea politică degenerează sub apĕsarea despotismuluĭ in conspiraţiune politică şi aceasta uneltesce pe căĭ ascunse, subterane, carĭ până acum nu aŭ fost accesibile poliţieĭ şi nu vor fi nicĭ de aicĭ inainte. Pe «Golos», saŭ un alt ziar viteaz, care vorbesce «cu permisiunea autorităţilor» ceva maĭ liber, ĕl vor putea infrăna prin censura preventivă tocmaĭ atăt de bine ca şi fără de ea; pentru «Semla i Swaboda» (organul revoluţionar) insă nu va esista nicĭ de inainte censură precum nu a esistat nicĭ până acum. Adunările publice, in carĭ se urmăresc ideĭ politice, se pot controla şi regula, adevĕratele ateliere ale aşa numituluĭ nihilism vor remănea insă şi pe viitor necontrolate.

Duşmanul care cutrieră Rusia despotică este dóră nevĕdut, nevĕdut ca ciuma, şi care nu poate fi cunoscut de căt prin actele sale ca şi aceasta. Şi daca nu se poate nega, că mişcarea intr'adevĕr fără păreche, de care este cuprinsă astăzĭ Rusia, nu este de căt rezultatul unuĭ regim fără păreche, cine este atăt de orbit să creadă, că rĕul ar putea fi vindecat, sporind motivele aceluia. Mărirea putereĭ brutale nu va ridica ea necesarmente puterea nihilismuluĭ ? Cu practica, ce va avea loc de aicĭ inainte, s'ar fi putut cerca poate inainte cu cincĭ-zecĭ de anĭ, maĭ inainte de ce societatea rusă a muşcat din pomul cel oprit, atunci s'ar fi putut cerca poate o oprire a intindereĭ lumineĭ, dar nu se poate nicĭ inchipui, că el va fi in stare să inăbuşască mişcarea actuală, hrănită din miĭ de isvoare nesecate,...

«Pester Lloyd» se intrerumpe aicĭ, zicĕnd că ce habar are el de nenorocirile Rusieĭ ! Noi incă ne intrerumpem, după impărtăşirea acestor lămuririĭ curat obiective, zicĕnd, că in adevĕratul nostru interes n'avem a ne plănge de ce se face peste Dnistru....

Ernest Renan şi Germania.

Ernest Renan criticase, in discursul ce pronunţă la primirea sa in academia francesă, cu dreptate negreşit, dar tocmaĭ pentru acest motiv, cu multă asprime starea actuală din Germania, şi anume starea politică, in ce privesce inriurirea acesteia asupra literaturĕĭ şi arteĭ germane in timpul modern. Această critică supĕră firesce pe mulţĭ nemţĭ şi nicĭ nu'ĭ lipsi respunsurile. Ca un fel de rectificare autorul «Vieţeĭ luĭ Isus» publică acum in «Journal dès Debats» un articol in care pe de o parte ĕşĭ afirmă cu nouĭ argumente ideile ce rostise odată, iar de altă parte ĕşĭ precisează maĭ bine punctul seŭ de vedere faţă de actuala Germanie. Articolul e adresat unuĭ german.

Admiraţiunea sa pentru geniul naţiuneĭ germane şi pentru bărbaţiĭ seĭ ceĭ marĭ, zice Renan, este neclintită, incă tot cea veche. El nu poate aproba insă de loc politica germană, sistemul ce urmează in această privire politiciĭ Germanieĭ, starea socială a acesteia, precum bunăoară introducerea militarismuluĭ in general obligător:

. . . Noĭ am avut, zice el, după epoca literaturĕĭ noastre clasice din secolul al XVII secolul al XVIII: Montesquieu, Voltaire, Rousseau, d'Alembert, Diderot, Turgot, Condorcet. Unde sunt la voĭ urmaşiĭ luĭ Goethe, Schiller, Heine ? Talentul negreşit că nu vĕ lipsesce ; după părerea mea insă douĕ imprejurărĭ impedecă reproducţiunea voastră literară : esageratele voastre sarcinĭ militare şi starea voastră socială. Să ne inchipuim pe Goethe in serviciul militar, espus brutalităţilor unuĭ suboficier, credeţĭ voĭ, că el nu şi-ar perde prin aceasta fragezimea caracteruluĭ şi libertatea sa de spirit ? Omul, care a ascultat odată, este pentru anumite delicate cestiunĭ ale vieţeĭ cu desăvîrşire perdut, el e injosit spiritualmente. Serviciul vostru militar este scoala unuĭ respect esagerat. Daca Molière şi Voltaire ar fi trecut prin această crescere, eĭ şi-ar fi perdut surîsul lor fin, reutatea lor căte odată contrară respectuluĭ. Viaţa de recrut este fatală geniuluĭ. Ĕmĭ veţĭ observa că noĭ ne-am imprumutat de la voĭ acest regim. Potecă am fi putut face in acest timp ceva maĭ bun, in tot casul este insă departe ziua, in care vom suferi de un respect esagerat.

Şi starea voastră socială mi se pare foarte

FOIŢA «*ROMANIEI LIBERE*» 2

O MUMA.

(Urmare şi fine).

De căud sînul mumeĭ se sgâria şi sângele curgea cu abondenţă, tufişul se acoperea cu frunze verdĭ şi florĭ frumoase, atât e de caldă inima mumeĭ !

Tufişul 'ĭ arată drumul care trebuia să urmeze.

Ea plecâ alergând pe drumul ce-'ĭ arătase tufişul şi peste puţin ajunse pe malul unuĭ lac mare pe care nu se vedea nicĭ o barcă ; lacul era prea inghetat, ca să 'l fi putut trece in 'not şi nu era destul ca să 'l fi trecut cu picioarele.

Cu toate acestea or căt de mare era pedica, trista mumă, trebuia să treacă lacul. Ea căđu in genuchĭ, sperând că D-nezeŭ 'ĭ va veni in ajutur prin vr'o minune.

— Nu spera aceea ce nu se poate i zise geniul laculuĭ, ridicând corpul sĕŭ cel alb d'asupra apeĭ, să vedem maĭ bine dacă ne putem inţelege amêndoĭ. 'Mĭ place să strâng mărgăritare şi diamante, şi ochiĭ tĕĭ sunt ceĭ maĭ strălucitorĭ din câţĭ am vĕđut; voeştĭ tu să plângĭ până 'ţĭ vor cădea ochiĭ ? căcĭ atunci lacrămile tale se vor face diamante. Pe urmă te voĭ duce pe cel-alt mal la florăria cea mare, unde locueşte moartea şi unde cultivă arboriĭ şi florile carĭ represint vieţile omeneştĭ.

— O ! nu voeştĭ de căt atât ? zise sĕrmana disperată. 'Ţĭ voiŭ da tot, tot pentru a ajunge la copilul meŭ.

Şi ea plânse atăt în căt nu maĭ remase nicĭ o lacrimă în ochiĭ eĭ carĭ ce şi făcură diamante.

Atunci geniul 'şĭ scoase braţele din lac şi luând, o duse pe cel-l-alt ţerm al apelor sale, unde se afla palatul cu florile vieţuitoare.

Era un palat mare de sticlă, de o lungime de maĭ multe leghe ; iarna era încălđit de sobe ne-vĕđute şi vara de soare.

Sermana mumă nu 'l vedea fiind-că nu maĭ avea ochĭ.

Ea merse pipăind până găsi poarta, dar pe prag ere portăreasa palatuluĭ.

— Ce cauţĭ aicĭ ? Intrebă portăreasa.

— Eată femee ; strigă muma ; cel puţin ea va avea milă de mine.

Pe urmă se adresá portăreseĭ:

— Viŭ să caut moartea care 'mĭ a luat copilul, zise ea.

Cum aĭ venit până aicĭ şi cine 'ţĭ a ajutat ? intrebă bătrăna.

— Dumnezeŭ, care a avut milă de mine, respunse muma. Sper că şi tu veĭ avea milă de mine, şi 'mĭ veĭ spune unde pot găsi copilul meŭ.

— Nu te cunosc, respunse bătrăna şi tu nu 'l maĭ poţĭ vedea. Aŭ murit multe florĭ astă noapte şi moartea va veni se le planteze ; căcĭ tu ştiĭ că fie-care om are arborele saŭ fioarea sa, fie care dupe organisaţia sa. Ele aŭ toate aceeaşĭ aparenţă ca şi vegetalele cele alte, dar aŭ o inimă care bate tot d'a-una, căcĭ căud oamenĭĭ nu maĭ trăesc pe pămênt, ei trăesc în cer.

Şi fiind-că inimile copiilor bat ca şi ale oamenilor marĭ, veĭ cunoaşte poate bătăile inimeĭ copiluluĭ tĕŭ.

— O ! da, da, zise muma, le voĭ cunnoaşte sunt sigură.

— Ce etate avea copilul tĕŭ ?

— Un an. El suridea de şase lunĭ şi a seară a zis pentru prima oară «mamă».

— Te voĭ duce în sală unde sunt copii de un an, dar ce 'mĭ veĭ da tu ?

— Ce am să 'ţĭ daŭ ? Intrebă muma. Nimic, veđĭ bine; dar dacă trebue să mĕ duc desculţă pentru d-ta până la marginile lumiĭ, mĕ voiŭ duce.

— Nu am nimic de făcut la margiuile lumiĭ, respunse cu răceală bătrăna ; dar dacă voeştĭ să 'mĭ daĭ pĕrul tĕŭ cel lung şi negru în schimbul păruluĭ meŭ cărunt, voiŭ face ce doreştĭ.

— Nu 'ţĭ trebue de căt atăt, dise sermana femee? O ! ia'l, ia'l !

Şi ea dete bătrăneĭ frumosul şi lungul sĕŭ păr negru şi primi în schimb pe acela al portăreseĭ.

Ele intrară în florăria Morţiĭ, unde florĭ plante, arborĭ, marĭ şi micĭ, sunt aşeđate dupe etatea lor.

Eraŭ iaciinte sub pahare de sticlă, plante aquatice 'notaŭ pe supra-faţa basinelor, unele fragede şi vesele, altele atacate şi pe jumĕtate veştede ; eraŭ curmalĭ foarte frumoşĭ, stejarĭ giganticĭ, platanii nalţĭ ; eraŭ buruenĭ, lămâiore, cimbru inflorit.

Fie-care arbore, fie-care fir de iarbă, fie-care floare avea numele sĕŭ şi arăta o viaţă omenească, unele în Europa, altele în Africa, aceste tea in China, cele-lalte în Groenlanda. Eraŭ arborĭ micĭ, in vase de đece orĭ maĭ marĭ de căt eĭ, alţĭ arborĭ marĭ eraŭ din contra în vase aşa de micĭ, încăt părea că o să se spargă. Vasele cele marĭ representaŭ pe ceĭ bogaţĭ şi cele micĭ pe ceĭ săracĭ. In fine sĕrmana mumă ajunse in sala de copiĭ.

— Am ajuns zise bĕtrăna.

Atunci muma începu să pipăe inimile carĭ băteau.

Ea pusc atât de des mîna pe inima copiluluĭ eĭ, în căt 'ĭ ar fi cunoscut bătăile între un milion de inimi.

— Eatăl ! eatăl ! strigà ea în fine întinđĕnd braţele sale spre un cactus mic, care se pleca bolnav într'o parte.

— Nu atinge floarea copilului tĕŭ i zise bĕtrâna, dar şezi aci aproape ; aştept pe moarte a din minut în minut, când va veni, nu o lăsa să smulgă floarea copilului tĕŭ; şi dacă voeşte să o rupă cu orĭ ce preţ, amenin-o că veĭ rupe şi tu douĕ florĭ.

Ea atuncĭ se va opri, 'ĭ va fi fricĭ, căcĭ ca să smulgă o floare saŭ un arbore trebue să aibă

www.dacoromanica.ro

puţin favorabilă literaturei mai inalte. Aceasta presupune o societate veselă, strălucită, care se simţesce bine şi care este gata să'şi rîdă de sine, in care cu toată neegalitatea domnitoare clasele se amestecă şi fie-care duce aceeaşi viaţă. Mi se zice că voi aţi făcut de zece ani mari progrese in direcţiunea acestei unităţi a vieţei sociale; eu nu vĕd la voi insă rodul ei cel mai bun, o literatură comună, care cu talentul şi geniul ei să oglindească toate laturile spiritului naţional, să fie de toţi iubită, admirată, recunoscută, desbătută.

In acest fel şi spirit continua francesul Renan o «rectificare», in care departe de a retrage ceva cufundă şi mai tare pe germani. Poate să aibă dreptate, deşi multe din cererile sale sunt aproape ilusorice şi, departe de a fi realisate de toată cealaltă lume civilisată, poate şi de Francia. El sfărşesce sperănd, că desfiinţându-se odată militarismul, Germania va putea colucra din nou cu Francia «spre a face viaţa plăcută veselă şi fericită».

PENTRU BULGARI

E trist a constata, că abia a răsărit aurora libertăţei pentru popoarele orientului european şi deja reincepe ura şi discordia intre dĕnsele, cea-ce nu poate fi de cât in detrimentul intereselor lor. Bulgarii joacă in cestiunea aceasta rolul cel mai de condamnat, căci in ura lor contra Românilor, Serbilor şi Grecilor ating adese ori limitele absurdului. Intoleranţa lor către Greci şi Musulmani dincoa ce şi din colo de Balcani, o cunoasce toată lumea din respunsul laconic al comisarului englez-către o deputaţiune bulgară «Voi in cinci luni aţi făcut mai mari cruţimi, de cât turcii in cinci secule!»

Ziarele lor gem de fel de fel de acusări şi incriminări nefundate, prin cari Romănii şi Serbii ar persecuta fictiva populaţia bulgărească din districtele lor cedate prin tractatul de Berlin. Ast-fel ziarul «Bulgarin», ce apare chiar in Giurgiu, uitând cu totul ospitalitatea şi marinimia ce Romănii au oferit naţiunei lor in epoca când gemeau sub jugul turcesc, nu se ruşinâ a atăca in modul cel mai infam pe bine făcătorii lor, incrimenindu-i că ar trata ca pe nisce Heloţi pe locuitorii bulgari din Dobrogea, jefuită din trupul statului bulgar. In mod analog sunt acusaţi şi Serbii. Că Dobrogea aparţine Romăniei din punctul de vedere istoric, geografic şi etnografic e cunoscut, asemenea şi fruntăriile serbo-bulgare au fost trase de congresul din Berlin mai mult in folosul celor din urmă de cât celor dintăi. Bulgarii ar trebui să fie mai mult de cât mulţumiţi cu ceace le a dat favorul sorţei, căci să nu uite că ei sunt singura naţiune de pe peninsula balcanică cari n'au ridicat măcar un deget spre a scutura jugul turcesc şi dâtorează totul graţiei Ţarului şi Europei. Romăni, Serbi şi Greci, au sacrificat hecatombe din floarea naţiunei lor spre aşi recupera libertatea, eroicul Muntenegru a vĕrsat seculi intregi şiroie de sănge pentru independinţa sa. De aceea Bulgarii, chiar in interesul lor propriu, ar trebui să fie mai modeşti cu pretensiunile lor către vecini şi către Europa. Ca ilustraţiune al acestui sentiment care nu face onoare Bulgarilor, publicăm, după ziarul serb «Zastava» din Novisad, următoarele fapte autentice:

Patru muntenegreni sosind acum 6—7 septămăni in Sofia cu un oare-care domn Mirco-Redici, se duseră intr'o zi in o cafenea, unde fură apostrofaţi in următoriul mod de un ofiser din poliţia bulgară: «Pentru ce purtaţi voi armele? «Precum scie toată lumea, Muntenegrenii nu'şi părăsesc nici o dacă casa fără lengendarul lor iatagan.

Mi se pare ca uitaţi că nu ve aflaţi aici nici in Serbia nici in Muntenegru. Jos cu armele!» Muntenegrenii respunzĕnd cu răceală că şi poartă armele fiind-că sunt liberi a o face, cea-ce nici principele lor nu le poate opri, Bulgarul incepu a arunca cele mai grosolane insulte asupra principilor Nicola şi Milan Ensĕ abia scosese aceste injurii, când fu aruncat la pămĕnt şi bătut cumplit. La tumultul care urmâ, sosi şi o patrulă rusească. După invitaţiunea Ruşilor Muntenegreni şi depusera in adevĕr armele in mănile acestora, dară declarând tot de o dată, că cedează numai unor bravi şi nici o dată unor laşi, cari nici nu sunt demni de a fi pedepsiţi prin arme, şi numai imprejurarea aceasta a scăpat viaţa insultătorului, alt-fel n'ar mai fi esistat.

Acest respuns făcu o impresiune adĕncă asupra celor presenţi, şi insuşi ducele Donducoff-Korsacoff, care auzi despre acest conflict, dede Muntenegrenilor dreptate şi le inapoia armele. Aceştia insă nu se declarară satisfăcuţi, atunci principele ordona offensatorului a striga de trei ori: «Trăească principi Nicolae şi Milan! Trăească Serbia şi Muntenegru!»

Ziarul «Istok», organul d. Ristici, ministru preşedinte al Serbiei, blama asemenea această atitudine necalificabilă a Bulgarilor, de a intărita prin conduita lor popoarele orientului, semănând intre ele disordie şi ură. Ast-fel dintr'unul din numerile sale trecute estragem următoarele pasage. » Cu totul liberi de ori ce fanatism naţional — zice escelintele organ al d-lui Ristici — noi Serbii avem o perfe tă consciinţă de forţele noastre ca şi de obligaţiunile noastre, către popoarele amice circumvecine. Insă luând in consideraţiune recentele intrigi bulgăreşti in Macedonia pentru a esecuta anexiunea acestei provincie către Bulgaria, nu putem decât a blama aspru o conduită care e in detrimentul intereselor celor alte naţiuni ale aceleiţĕri, cari formează şi marea maioritate.»

»Le Jurnal d' Athènes« comenteează într'unul din numerile sale trecute aceleşi subiect în următorul just mod: » Regretăm prea mult că Bulgari usează aşa de rău de libertatea lor abia eri dobândită. Purtarea e a unor copii resfăţaţi care nu mai sciu ce se facă cu darurile lor date. Negreşit că opresiunea ce au suferit atâtea secule a trebuit se imprime caracterului lor ceva simbure plin de ură, însă e foarte trist ca acest sentiment de sclavagiu se mai persiste între naţionalităţile orientale cu toată aurora libertăţei ar trebui se uite acum cu totul or-ce disordie familiară din epocile trecute şi să 'şi întindă mutual mâinile pentru ultima luptă contra califatului; desbinarea între Bizanţiu, Serbia şi Bulgaria a facilitat aservirea lor prin Turci» Aici şi noi adăogăm, că popoarele orientului se fie la sentinelă, căci alţi doi noi inimici şi mai redutabili amenință nu numai esistenţa politica ci şi individuală: Panrusismul de la răsărit şi Germanismul de la apus, care deja 'şi a înfipt ghiarăle în doue province serbe, Bosnia şi Ertzegovina. Continuând ciarta între ei, vor schimba jugul turcesc cu altul şi mai funest.

ARENA ZIARELOR

«*Românul*» salută cu căldură ziua de 8 Aprile, aniversara nascerii M. S. Domnitorului Carol I. El bine-cuvintează cu atât mai mult această zi, cu cât ea este şi a renascerii Romăniei, căci, la 8 Aprile 66, s'a ales pe tronul ei primul domn român, de la Stefan şi Mihaiu, care să reconducă la victorie armatele române şi să ridice sus in stima lumii intregi naţiunea română.

— Organul liberal constată apoi că, de şi alegerile se apropiă, ţara n'a intrat incă cu destul avĕnt in mişcarea electorală. El se teme de vr'o acţiune limitată in viitoarele alegeri, care, după dânsul, ar fi păgubitoare pentru naţiune din toate punctele de vedere.

*** «Timpul» comentând articolul «Românului de la 30 Mărţişor, când susţinea că conservatorii sunt inimicii invĕţământului,— caută să demonstreze tocmai din potrivă, că instrucţiunea a propăşit sub conservatori, pe când scade din ce in ce sub liberali; că singurul merit al liberalilor e de a fi creat mai multe posturi de profesori, fără ca cu toate astea să fi crescut şi numĕrul şcolarilor, etc.

Organul conservator mărturisesce, că guvernul conservator şi-a instreinat simpatiile multor dascăli, cari in urmă au devenit «sinceramente liberali». Dar de ce şi cum?

Pentru că, zice el, guvernul conservator era de modesta părere, că acela care a primit o dată funcţia de profesor, inainte de toate trebue să scie el insuşi ceea ce e chemat să invete pe alţii, şi apoi să 'şi facă datoria. A persecutat deci pe toţi ignoranţii, a supus la «grele incercări» pe toţi cei ce nu 'şi făceau datoria, şi a dat in judecată pe toţi cei ce abusau de catedră.

*** In vederea viitoarelor alegeri, «Presa» crede a aduce un serviciu alegătorilor, lămurind căte-va puncte importante din legea electorală, aşa precum a fost modificată in 1878. Numita foaie reproduce, pentru acest sfărşit, parte din textul legii.

Mişcarea populaţiunei oraşului Bucuresci.

de la 1 până la 7 Aprile, 1879.

Nascerî: Copii legitimi, 52 băeţi, 36 fete, suma 88; copii ilegitimi, 13 băeţi, 10 fete, suma 23, total 75 băeţi, 46 fete, suma 111.

Decese: De sex bărbătesc 81, femeesc 59, suma 140, din cari 28 in spitale in etate până la 1 an, 49, de la 1 an — 5 ani, 27, de la 5 — 20 ani, 18, de la 20 — 30, 9, de la 30 —40, 11, de la 40—60, 15, de la 60 — 80, 9, de la 80 ani in sus, 2, total 140. Causele principali ale deceselor: variolă 0, morbili ruseolă 6, scarlatină, 8angina difterică croup 7, tuse convulsivă 1, febre typhoide 3, tifus 0, Olera 0, febre puerperală 1, phthisia pulm. tuberc. pulm. 18, enterita gastroenterit diarheă 8, pneumonia pleuropneumonia bronchită 28, olera nostras 0, moarte violentă 0, disenteria 2, meningită 3 alcoolism 0, impuşcat 0, schropule 6.

Serviciul telegrafic al «Romăniei Libere»

— 22 Aprile — 9 ore din.. —

Tîrnova, 21 Aprile. — Adunarea bulgară a isprăvit astă-zi a doua lectură a constituţiunei; ea s'a amânat pe Joi, 24 Aprile, când va asculta a treia lectură.

Alegerea principelui se va face, probabil, in cursul septĕmănii viitoare.

Viena, 21 Aprile. — Cu ocasia serbărei nunţei de argint a impĕratului Austriei, mi istrii celor două cabinete, austriac şi ungar, deputaţiuni din Reichstag, din episcopatul ungar, şi din dieta Croaţiei au venit să felicite pe M. S. care le-a mulţumit călduros de sentimentele lor leale ce i-au adus.

Camera representanţilor a adoptat bugetul ministeriului de finanţe, dupe propunerile comisiunei sale.

Societatea Concordia Romană

CONVOCARE.

DD. Membrii ai Societăţii *Concoodia română* sunt convocaţi pentru joi, 12 Aprile, la orele opt seara, a se întruni in şedinţa generală, spre a continua cu resolvarea cestiunilor pendinţi la ordinea zilei.

Comitetul.

BIBLIOGRAFIE

Curs de filosofie pentru usul liceeler.—Psichologia experimentale de C. Leonardesco Iaşi. — Petul 5 lei.

Filipicele lui Cicerone, trad. de D. Aug. Laurian. — Libr. Socec. — Preţul 3 lei.

CURSUL BUCURESCI

MARE CASA DE SCHIMB

LA

„Bursa Bucurescĭ"

I. M. FERMO & F-ţii BENZAL

No. 48. Strada Lipscani No. 48.

Pe ţiua de 10 Aprilie 1879 ora 12

	Cump.	Vĕnd.
10% Oblig. rurale	102 3/4	103 1/4
» » eşite la sorţi	99 1/2	argint
8% » domeniale	100 3/4	101 1/4
» » eşite la sorţi	99 1/2	argint
Dob. 10 fr. Obig. Caseĭ pens. 300 lei	178 1/2	180
7% Serisuri funciare rurale	94 1/2	95
7% » » urbane	87	87 1/2
8% Impr. Municipal	98	98 1/2
» cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	27	27 1/2
Acţiuni «Dacia»	200	205
» «Romania»	80	85
Cupoane rurale exigibile	1/2	arg.
» domeniale »	1/2	—
» scrisuri »	1/2	aur
Argint contra aur	20 0	1 3/4
Bilete hypotecare contra aur.	13/4	1 1/2
Rubla hărtie	2 40	2 42
Florinul	2 16	2 17
Lose Ottomane	42 —	45 —
Renta Română	66	66 1/2

CURSUL DIN VIENA
21 Aprile

Napoleonul	9 35	9 34
Ducatul	5 54 1/2	5 54
Lose Otomane	20 10	20 —
Rubla Hărtie	112 75	112

CURSUL DIN BERLIN
21 Aprile

Obli. căile ferate române	86 70	86 —
Acţiunile » »	30 70	30 70
Priorităţi » »	86 —	86 25
Oppenheim	—	—
Ruble hărtie	195 90	194 20
Lose Otomane	35 —	35 25

CURSUL DIN PARIS
21 Aprile

Renta Română	66 1/2	66 %
Lose Otomane	43 —	42 1/4

Adresa pentru telegrame **Fermo & Benzal.**

---

ordin dela D-zeu, şi ea trebue să dea socoteala luĭ D-zeu de toate plantele umane

— Ah! zise muma, de ce 'mĭ e aşa frig?

— Intră moartea zise portăreasa; staĭ aci şi aduţĭ aminte de ce ţi-am zis.

Si bĕtrâna fugi.

Cu cât moartea se apropia, cu atât muma simţia că 'ĭ e maĭ frig,

Ea nu o vedea, dar ghicea că se află în faţa sa.

— Cum ai putut găsi drumul până aicĭ? Intrebă moartea; şi cum aĭ putut tu venĭ în faţa mea.?

— Sunt mumă respunse ea.

Si moartea întinse mâna către micul cactus; dar muma 'l acoperĭ cu mâinile aşa de bine în cât nu se maĭ vedea nici o foae.

Atunci moartea suflă peste mâinele mumeĭ şi ea simţi că această suflare era aşa de rece ca cum ar fi eşit dintr'o gură de marmoră.

Muşchiĭ seĭ se întinseră şi mâinile cădură dupe floare fără putere şi fără căldură

— Nebun'o, tu nu te poţĭ lupta cu mine, zise moartea.

— Nu, dar bunul D-zeu poate, respunse muma.

— Nu fac de cât acea ce 'mĭ ordonă el. Eŭ sunt grădinarul sĕŭ, iaŭ arboriĭ şi florile pe cari le plantează pe pământ şi le replantez în grădina cea mare din paradis.

— Relă'mĭ copilul, zise muma plângênd şi rugânduse, saŭ smulg arborele meŭ o dată cu al sĕŭ.

— Nu, zise moartea, nu pot schimba nimic din cea ce 'mĭ ordonă D-zeu.

— Eĭ bine, dise muma, între noi doĭ atunci. Moarte, dacă atingi floarea copiluluĭ meŭ, smulg toate florile.

Şi ea apucă douĭ cercelueşi,

— Nu te atinge de aceste florĭ! strigă moartea, dici că eşti nenorocită, voeştĭ să facĭ încă o mumă nenorocită, maĭ nenorocita incă de cât tine; căci aceste douĕ florĭ sunt doĭ gemenĭ.

Oh! făcu sermana femeie, lăsând florile.

Se făcu un moment de tăcere, şi Moartea părea oare cum mişcată de milă.

— Ţine dise ea, dându-ĭ douĕ diamante, eată ţĭ ochi pe care 'ĭ am pescuit trecĕnd lacul. Eĭ sunt maĭ frumoşĭ, maĭ strălucitorĭ de cât tot deauna. Uitate cu eĭ in acel isvor. 'Ţĭ voĭ spune numele celor douĕ florĭ pe care voiaĭ să le rupĭ şi veĭ vedea viitorul acelor copiĭ. Veĭ vedea atunci rĕul ce voiaĭ să facĭ.

Şi luând ochiĭ, mama se uită in isvor. Era un spectacol incântător de a vedea viitorul cel fericit al celor douĕ fiinţe pe care voia să le smulgă in mijlocul fericiri lor; viaţa lor se strecura in bucuriĭ şi intr'un concert de bine-cuvĕntărĭ.

— Ah! murmură muma acoperindu'şĭ ochiĭ, era să mĕ fac criminală

— Privesce, zise Moartea.

— Ceĭ doĭ cercelueşĭ dispăruseră, in locul lor era micul cactus care lua forma unuĭ copil, pe urmă copilul crescea, devenea om plin de pasiunĭ arzĕtoare; totul era la el lacrimĭ şi durere.—El termina prin sinucidere.

— Ah! Dumnezeule! Cine e aceasta? intrebă ea.

— Era copilul tĕŭ, i respunse Moartea.

Sermana femee scoase un gemăt şi căzu la pămînt. După un minut ea ridică braţele către cer.

O! D-zeul meŭ, zise ea, pentru că laĭ luat păstrează'l; ce facĭ tu e bine făcut.

Moartea atunci întinse mâna către micul cactus.

Dar muma i opri braţul cu o mână şi cu cea-laltă eĭ redete ochiĭ.

— Aşteaptă zise ea, să nu'l vedĭ murind.

Şi sermana mumă trăi incă treĭ-zecĭ de anĭ, oarbă, dar supuindu-se voinţeĭ luĭ D-zeŭ, fără a murmura.

D-zeŭ puse copilul in rêndul ingerilor, — el puse pe mumă in rêndul martirilor.

Traducţie de d-şoara **L. B.**

www.dacoromanica.ro

BUTOAE goale in toate mărimile de vin și rom

AVIS

Astăzi aŭ sositŭ

APE MINERALE DE VICHY

și de OREZZA de la toate sursele

RAPITA RAFINATA de Pesta, unsore de magasin

Ocasiune Rara

La magasinul meŭ din Strada Lipscanĭ No. 29 se găseşte un mare deposit de vinurĭ francese spre desfacere cu preţurile neauzite.

V. I. RACOVITA

29. Strada Lipscanĭ 29.

12	butile vin Malaga	fr. 15
12	» » Madera	» 15
12	» » Oporto	» 15
12	» » Xères	» 15
12	» Champagne Cart-Blanche	» 45
12	» Crême de Bouzy	» 40
12	» Ay superieur	» 33
12	» Medoc	» 18
12	» Saint Jullien	» 20
12	» Choteau la fitte	» 24

Tot in acest magasin se mai află şi un mare deposit de siropurĭ francese diferite gusturĭ: de smeura, cireşĭ, rodiĭ şi portocale.

Desfacerea băuturilor de maĭ sus durează numaĭ până la finitul acesteĭ luni ear mărfurile ce se ating de specialitatea mea de colonialе, delicatese in acest magasin se vinde cu preţurile moderate.

VINURI negre şi albe de COTNARI

CERUIALA pentru scăndurĭ grunt, şi lac se poate da de olată, invenţiune nouă

PREMIATA la ESPOSIŢIUNEA UNIVERSALA din 1873

IARBA ENGLEZEASCA pentru gradini şi Lucerna

O PRAVALIE MARE

CU ODAEA EI

pe calea Plevneĭ (Belvedere) la respântia St. Ilie Gorganĭ, este de dat cu chirie, de la Sf. Gheorghe.

Doritorii se pot adresa sus. (600-3-1)

HYGIENA PELEI

SAVON AU SUC DE LAITUE

ED. PINAUD, PARIS

Acest sapun se deosebeşte prin unctiositatea pastelor sale şi prin fineţa mirosului seu. El racoreşte pelea şi i communica ua fragedime neprecuita.

Pe tempurile de ger pe langa acest sapun, trebueste interbuinţata şi pasta callidermica.

Singurul Deposit allŭ Aspasineĭ Mignot.

DE ARENDAT

şi de vĕnḑare

Moşia «**Comani**» impreună cu trupurile séle, părţile mele din judeţul Oltu, plasa Şerbăneştĭ, sunt de Arendat şi de vĕnḑare chiar de acum; intiuderea lor ca 2 00 pogoane, Casă şi magasiĭ, han, pod pe scripete, livedĭ, viĭ păduri şi 800 pogoane arătoare; a se adresa Strada Tîrgu-Vesteĭ (Griveţeĭ) No. 49 Bucuresscĭ.

(582) 10-2-6 *Sm. Mărgăritescu.*

HAPURILE BLANCARD

Cu Iodure de fer inalterabile

APROBATE DE ACADEMIA DE MEDICINĂ DIN PARIS, ETC.

Participându de proprietătite **iodului** şi **ferului**, aceste hapurĭ convinu cu deosebire in afecţiunile scrofulóse, contra cărora simplĭ feruginoşĭ sunt neputincioşĭ; ele redau sângelui avuţia şi abundinţa sea naturale, provócă séu regulĕză cursulŭ seŭ periodicŭ, fortifică treptatŭ constituţiunile lymphatice, slabe séu debilitate, etc., etc.

N. B. — A se esige semnatura nóstră aci alăturata, pusa in josulŭ unĕi etichete verde.

A SE FERI DE CONTRAFACERI

Blancard

Pharmacistu, rue Bonaparte, 40, la Paris

Proclamatiune

CATRE LOCUITORII CAPITALEI!

Sub-semnata directiune aduce la cunoştintă, că prin fatala

INECARE A SZEGHEDINULUI

IN UNGARIA

A uneĭ mari fabrice din streinătate care trămisese spre România mai multe sute de lăzi cu: Lingerie, Olanda fina de Rumburg şi Belgia, feţe de masa şi albiturĭ de pat, batiste, costume şi capóte, ĭi-aŭ fost ajunse de catastrofa inecariĭ

IN GARA NENOROCITEI CETAŢI SZEGHEDIN

Prin aceasta nenorocita inundatiune o parte din marfurĭ a fost ajunsă de apa turbuta. Pentru a preveni unei pagube şi mai mare, partea mai intacta de marfuri se va vinde

IN DECURS DE 14 ZILE

In Hotel Otetelesianu, Podul Mogosioi, vis-a-vis de Casa Lahovary

Cu preţul jumĕtate din valórea constatată prin Tribunal

EN GROS & EN DETAIL

Maĭ multe sute duzine şerveţe şi prosópe de Olandă damasc fin 3 fr. 3 ½ fr. 4 fr. 10 fr. ½ duzina.
O parte mare de Olandă fină prima calitate 40 coţĭ 14 ½ fr. 15 ½ fr. — 18 fr.
Maĭ multe sute duzine cămăşĭ, camisoane fuste şi pantalóne 2 fr. 2 ½ fr. 3 fr. — 6 fr.
Maĭ multe sute duzine cămăşĭ bărbăteştĭ de zi şi noapte 4 fr. 4 ½ fr. 5 fr. — 6 ½ fr.
O parte mare de costume şi capóte de Olandă naturale de Belgia cu broderie şi dantele 7 ½ fr. 8 ½ fr. 9 fr. 12 fr.—25 fr.
Maĭ multe sute bucăţi Olandă fină de Rumburg 48 coţĭ 18 fr. 20 fr. — 25 fr.
Maĭ multe sute bucăţi Olandă cea maĭ fină de Rumburg şi Belgia 68 coţĭ 49 fr. 55 fr. 60 fr. 80 fr, — 100 fr.
Maĭ multe sute bucăţi Olandă de Rumburg 3 ½ coţĭ iată pentru 6 ciarşafurĭ 30 fr. 40 fr. — 50 fr.
Maĭ multe miĭ bucăţi pichet a b frances 10 ½ fr. 11 fr. 12 fr. 16 fr. 18 fr.
O parte mare garnitură de masă Olandă damasc fin pentru 6 şi 12 persóne 9 ½ fr. 10 ½ fr. 15 fr. — 30 fr.
Maĭ multe miĭ duzine batiste de Olandă albă şi colorată 50 banĭ 75 banĭ 1 fr. 1 ½ fr. — 2 fr.
Maĭ multe sute bucăţi feţe de masă de Gobelin frauces cu mătase 12 fr. 14 fr. — 40 fr,
Maĭ multe sute duzine feţe de masă colorată pentru usul in grădină 3 ½ fr. 4 fr. — 6 fr.
O parte mare fuste de flanele, camisóne, pantalóne de pichet 75% maĭ eftin din preţul fabriceĭ.
O parfe mare fuste de melino şi percalĭ francese, cămăşĭ de Olandă de Rumburg fine.
Camisóne cu dautele Valenciennes de orĭ-ce preţ.
Maĭ multe miĭ bucate de Nouveauteés din Paris şi Vienna. Cravate, guleriĭ şi manchete, ciorapĭ, batiste de matase etc.

Localul de Vĕnḑare Hotel Otetelesanu

PODUL MOGOŞOI VIS-A-VIS DE CASA LAHOVARY DIRECŢIUNEA

Noua casă de schimb

I. COHEN & M. NACHMIAS

Casa de schimb ce am avut'o situată în str. Zarafilor No. 13, am mutat'o in faţa aceleĭ strade pe

Strada Lipscani, 57

in fosta prĕvălie de Marchităníe a d-luĭ Petre Stoianovicĭ, şi ne ocupăm cu aceleaşi operaţiunĭ cu care ne am ocupat până acum de cumpărărĭ şi vînḑărĭ de efecte de stat, precum: obligaţiun rurale, domeniale, comunale, pensiunĭ, obligaţiunĭ eşite la sorţĭ, scrisurĭ funciare rurale şi urbane, cupoane, mandate, bonurĭ de tesaur, bancnote şi orĭ-ce fel de efecte de stat, asemenea şi cu schimb de monede aur şi argint.

Adevĕratul curs al zileĭ se poate afla la noĭ in toate zilele de la 7 ore de dimineaţă, până la 8 ore seara.

Corespondinţĭ din districte, se pot adresa prin telegrame numaĭ **COHEN, NACHMIAS**

SIROPŬ şi PASTĂ de LAGASSE

de Sevĕ de Pin (Bradŭ) Maritimĭ

Persónele slabe de peptŭ, acele atinse de *Tusse, Răguşélă, Grippă, Catharre, Bronchite, Stingerea voceĭ şi Asthmŭ*, suntŭ sigure d'a găssi uă potolire rapidă şi curarissire in intrebuinţarea principilorŭ balsamici a-le bradului maritimŭ concentrate in Siropulŭ şi in Pasta de sevĕ de Pin (bradŭ) de Lagasse.

Deposit in principalele Pharmaciĭ

Se află de vĕnḑare, la Tipografia Stefan Mihălescu, strada Lipscani No. II—13, Bilete de inchiriat pentru lipit la case, cu preţul numaĭ de 15 banĭ bucata.

PILULES DIGESTIVES DE PANCREATINE

de DEFRESNE

PHARMACIAN DE CLASSA 1ia, EX-INTERN AL SPITALELOR DIN PARIS

Pancreatina, admisa in spitalele din Paris, este cel mai puternic digestif cunoscut. Ea posseda proprietatea de a digera si a face assimilabile nu numai carnea, dara inca corpurile grasse, panea, amidonul si feculele. Se poate dara dice ca alimentele, ori carĭ ar fi, pot fi digerate de pancreatina fara agiutorul stomachului.

Vie intolerencia alimentelor din alteratiunea seu lipsa de suc gastric, din inflammatiunea seu ulceratiunea stomachului seu a intestinelor, **Pilulele de Pancreatina ale lui Defresne** vor daintot d'auna resultatele cele mai fericite; elle sunt prescrise de medicĭ in contra urmetoarelor affectiuni:

Desgust de alimente	Anemia	Gastralgii,
Rele digestiuni,	Diarrhea,	Ulceratiuni cancerőse,
Verseturi,	Dysenteria,	Bőle de ficat,
Umflatura stomachului.	Gastrite.	Slabire.

Somnolencia dupe mancare si verseturile carĭ insoţiesc insarcinarea

PARIS Cassa GRIMAULT si C 8 strada Vivienne. si in principale PharmaCii

CALEA VICTORIEI PALATUL „DACIA“

Lângă magazinul FRATILOR KOCH şi vis-a-vis de magazinul D-neĭ CARISSI

Anunciŭ Important

!SA TRAIASCA CONCURENTIA!

Sub-semnată representaţiune a celeĭ maĭ marĭ fabrice de lingerie şi olandă din Viena, aduce la cunoscinţa Onor. Public, că dĕnsa numaĭ şi numaĭ

DIN CAUSA GRAMADIREI MARFURILOR

SI FIIND CA MARFURILE

TREBUE SA FIE DEFACUTE PANA LA SF. GHEORGHE

vinde cu preţurĭ atăt de eftene in căt poate **să concureze cu orĭ-ce concurenţe.** Mărfurile sunt toate in cea maĭ bună şi solidă stare

(NEATACATE NICI DE APA, NICI DE UN ALT EVENIMENT)

Este in interesul Onor. Public a'şĭ procura trebuinţele sale acum intr'o quantitate maĭ mare căcĭ

Nu se va găsi așa de curând iarăși o ocasie atăt de favorabilă

Pentru cumpĕrarea acestor articole

PRECIUL CURENT:

800 duzine gulere de linŏ şi de chiffon quadruplu, 2,50, 3, 3,50, 4, 5, fr. per. ½ duzina.
600 duţine manşete quadruplu 4,5 5, 5,50, 6 fr. per. ½ duzina.
1,000 bucăţĭ garniture brodate pentru dame şi copii, a 1, 1,50, 2, 2,50 fr. până la 4 fr.
Maĭ multe sute duzinĭ batiste albe şi colorate, b. 45, b. 75, b, 1, 1,25 1,75 fr. bucata.
Maĭ multe miĭ bucăţĭ cors te, 3, 5, 6, 7 fr. cuirase 9, 12, 14 fr.
3,000 cămăşĭ bărbăteştĭ albe şi colorate, 2,50 3,50 4,50 5, 6, 7 până la 12 fr.
2,000 perechĭ ismene bărbăteştĭ 2, 2,50 4, 5, 6 fr.
3,500 cămăşĭ, ismene şi camisóne de dame 2, 2,50 3, 4, 6, 7, 8 păuă la 15 fr.
1,500 bucăţĭ pănză 15, 18, 20, 24, 30, 40, 50, 55, 60 până la 150 fr.
800 bucăţĭ chiffon franţuzesc, 45 coţĭ, 18, 20, 24, 28, 30, fr. bucata.
Maĭ multe miĭ bucăţĭ Oxford colorat adevĕrat a 70 banĭ cotul.
Maĭ multe sute duzinĭ feţe de mese albe şi colorate, 2, 4, 5, 6, 7 fr.
Maĭ multe sute bucăţĭ plapome Goblin 10, 15 până la 30 fr.
Maĭ multe sute bucăţĭ plapome de lănă şi Cachemir de la 10—24 fr.
Maĭ multe miĭ bucăţĭ şervete, prosoape, prosoape turcescĭ, lingerie de masă pentru 6, 12, 18 şi 24 persóne, cĕrşafurĭ fără o sătură cu preţurĭ nea ḑite de eftine.
Ciorapĭ, cravate, batiste cu dantele, batiste de diminĕţă, fichus, fuste, camisóne, costume şi halaturĭ de melino cu preţurĭ eftine.

CALEA VICTORIEI PALATUL „DACIA“

Lângă magazinul FRATILOR KOCH şi vis-a-vis de magazinul D-neĭ CARISSI

CALEA VICTORIEI PALATUL „DACIA“

Lângă magazinul FRATILOR KOCH şi vis-a-vis de magazinul D-neĭ CARISSI

www.dacoromanica.ro

Bucuresci, Tipografia Stefan Mihălescu, Str. Lipscani No. 11. — Com 6810